

ใบความรู้ที่ ๕ เรื่อง การแยกข้อเท็จจริงและข้อคิดเห็น
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง ทักษะสัมพันธ์ สู่วรรณกรรมพื้นบ้าน
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๕ เรื่อง การแยกข้อเท็จจริงและข้อคิดเห็น
รายวิชา ภาษาไทย รหัสวิชา ท๑๖๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖

ความหมายของข้อเท็จจริงและข้อคิดเห็น

ข้อเท็จจริง	ข้อความหรือเหตุการณ์ที่เป็นมาหรือที่เป็นอยู่ตามจริง พิสูจน์ได้ มีหลักฐาน น่าเชื่อถือ และสมเหตุสมผล
ข้อคิดเห็น	ความเห็น ความคิดเห็น ความรู้สึกนึกคิด การคาดเดา และการคาดคะเน รวมไปถึงการแสดงทรรศนะ

แหล่งข้อมูลหรือสื่อที่อาจมีข้อเท็จจริงและข้อคิดเห็น

เรื่องราว เหตุการณ์ ข่าวสารบ้านเมือง บทความ นิทาน สื่อออนไลน์ หนังสือพิมพ์ เฟซบุ๊ก ไลน์ ทวิตเตอร์ และสื่ออื่น ๆ ที่เราพบเห็นและอ่านในชีวิตประจำวันนั้น อาจมีทั้งเนื้อหาที่เป็นข้อเท็จจริงและข้อคิดเห็นปรากฏอยู่ ดังนั้น เราจะต้องมีวิจารณญาณในการอ่าน และไม่ควรเชื่อก่อนได้รับการพิสูจน์ว่าสิ่งนั้นจริงหรือไม่จริง เรื่องนั้นถูกหรือผิด จำต้องอาศัยทักษะในการแยกข้อเท็จจริงและข้อคิดเห็นเป็นเครื่องมือประกอบ

การแยกข้อเท็จจริงและข้อคิดเห็น

การแยกข้อเท็จจริงและข้อคิดเห็น เป็นการวิเคราะห์เนื้อหาสาระของการอ่านว่าตอนใดเป็นข้อเท็จจริง ตอนใดเป็นข้อคิดเห็น ในขณะที่เดียวกันก็ต้องใช้ความคิด ความรู้ และประสบการณ์ เพื่อพิจารณาว่าเรื่องนั้นมีความสมเหตุสมผล มีความถูกต้องหรือไม่ มากน้อยเพียงใด โดยมีหลักการพิจารณา ดังนี้

ลักษณะข้อเท็จจริง	ลักษณะข้อคิดเห็น
๑. มีความเป็นไปได้	๑. แสดงความรู้สึก
๒. มีความสมจริง	๒. แสดงความคาดคะเน
๓. มีหลักฐานเชื่อถือได้	๓. แสดงการเปรียบเทียบ
๔. มีความสมเหตุสมผล	๔. แสดงความคิดเห็นหรือข้อเสนอแนะ

ตัวอย่าง ข้อเท็จจริงและข้อคิดเห็น

ประโยคที่เป็นข้อเท็จจริง	ประโยคที่เป็นข้อคิดเห็น
๑. จังหวัดน่านอยู่ทางภาคเหนือของไทย	๑. จังหวัดน่านมีภูมิประเทศที่สวยงามน่าอยู่
๒. โลมาเป็นสัตว์เลี้ยงลูกด้วยนม	๒. โลมาเป็นสัตว์ที่น่ารัก
๓. ผักบุงจีนมีลำต้นอวบกว่าผักบุงไทย	๓. ถ้าเรากินผักบุงจะทำให้ตาหวาน
๔. แมวมีผีเท้าเบามาก	๔. แมวดำเป็นสัญลักษณ์ของความโชคร้าย
๕. น้ำทะเลมีรสเค็ม	๕. ฉันทชอบทะเลมากกว่าภูเขา
๖. ประเทศไทยอยู่ในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้	๖. ประเทศไทยมีรูปร่างเหมือนกระบวยตักน้ำ
๗. ตลาดน้ำอัมพวาอยู่ในสมุทรสงคราม	๗. ตลาดน้ำอัมพวาน่าท่องเที่ยวที่สุดแล้ว
๘. โพลสำรวจบอกว่า คนอีสานส่วนใหญ่จะกินข้าวเหนียวคู่กับส้มตำไก่ย่าง	๘. ข้าวเหนียว ส้มตำ ไก่ย่าง มีรสชาติอร่อยกว่าอาหารชนิดอื่น ๆ
๙. กล้วยเป็นพืชใบเลี้ยงเดี่ยว	๙. กล้วยเป็นผลไม้ที่คนนิยมกินมากที่สุด
๑๐. พระอาทิตย์ขึ้นทางทิศตะวันออก	๑๐. พระอาทิตย์ตกสวยกว่าพระอาทิตย์ขึ้น

การวิเคราะห์ข้อเท็จจริงและข้อคิดเห็นจากเรื่องที่อ่าน

ตัวอย่าง เรื่อง การตักบาตร

วิถีชีวิตคนไทยผูกพันกับวัดและพระสงฆ์ รวมทั้งคุ้นเคยกับการทำบุญตักบาตร พระสงฆ์จะมารับบิณฑบาตในตอนเช้า เรานิยมตักบาตรเพื่อเสริมบุญให้ตนเอง และเชื่อว่าการตักบาตรเป็นการสะสมบุญไว้ก่อนตาย ขั้นตอนการตักบาตร คือ เตรียมอาหารคาวหวาน ดอกไม้สด ขณะพระสงฆ์รับบาตรผู้ตักบาตรต้องถอดรองเท้า ตักข้าวก่อนตามด้วยกับข้าวและของหวาน เมื่อพระปิดฝาบาตรให้วางดอกไม้ แล้วนั่งพนมมือรับพรจากพระ

ข้อเท็จจริง	ข้อคิดเห็น
๑. พระสงฆ์มารับบิณฑบาตในช่วงเช้า	๑. คนไทยผูกพันกับวัดและพระสงฆ์
๒. ขั้นตอนการตักบาตร คือ เตรียมอาหารคาวหวาน ดอกไม้สด ผู้ตักบาตรต้องถอดรองเท้า แล้วตักข้าวก่อน จากนั้นตามด้วยกับข้าวและดอกไม้สด และนั่งพนมมือรับพรจากพระ	๒. การตักบาตรทำเพื่อเสริมบุญ และสะสมบุญไว้ก่อนตาย